

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 285/2020-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. júna 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Ladislava Duditsša a Libora Duľu (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou DETVAI LUDIK MALÝ UDVAROS, Cukrová 14, Bratislava, v mene ktorej koná advokát Mgr. Jakub Malý, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície Bratislava č. k. PPZ-HCP-BA2-2019/003015-013 z 26. marca 2019, uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 7 Sa 41/2019 z 30. júla 2019 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Sžak 18/2019 z 19. novembra 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. februára 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]

██████████ (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície Bratislava (ďalej len „riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície“) č. k. PPZ-HCP-BA2-2019/003015-013 z 26. marca 2019 (ďalej aj „rozhodnutie riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície“), uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 7 Sa 41/2019 z 30. júla 2019 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Sžak 18/2019 z 19. novembra 2019 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“)

2. Sťažovateľ uviedol, že na základe rozhodnutia Oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru Bratislava (ďalej len „oddelenie cudzineckej polície“) o zaistení sp. zn. PPZ-HCP-BA6-126-015/2018-AV došlo 25. apríla 2018 k jeho zaisteniu. Predmetné rozhodnutie bolo odôvodnené tým, že oddelenie cudzineckej polície malo mať vedomosť o tom, že sťažovateľ predstavuje vážnu hrozbu pre bezpečnosť štátu podľa § 2 ods. 1 písm. l) zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“). Táto skutočnosť mala byť jednoznačne preukázaná z úradného záznamu z oboznámenia sa s utajovanou písomnosťou so stupňom utajenia „VÝHRADNÉ“, ktorého pôvodcom je oddelenie cudzineckej polície, a bola dôvodom na administratívne vyhostenie podľa § 82 ods. 2 písm. a) zákona o pobyte cudzincov.

3. Oddelenie cudzineckej polície vydalo 25. apríla 2018 rozhodnutie sp. zn. PPZ-HCP-BA6-126-009/2018-AV o administratívnom vyhostení sťažovateľa na územie Egyptskej arabskej republiky a uložení zákazu vstupu sťažovateľovi na územie Slovenskej republiky a na územie všetkých členských štátov na dobu 10 rokov, pričom v zmysle § 82 ods. 10 písm. a) zákona o pobyte cudzincov lehota zákazu vstupu začala plynúť dňom vykonania administratívneho vyhostenia podľa § 83 ods. 2 písm. c) zákona o pobyte cudzincov. Policajný útvar neurčil v rozhodnutí o administratívnom vyhostení lehotu

na vycestovanie z dôvodu, že sťažovateľ má ohrozovať bezpečnosť štátu; správny orgán tiež vylúčil odkladný účinok odvolania proti tomuto rozhodnutiu.

4. Sťažovateľ podal proti rozhodnutiu oddelenia cudzineckej polície o administratívnom vyhostení a uložení zákazu vstupu sp. zn. PPZ-HCP-BA6-126-009/2018-AV z 25. apríla 2018 odvolanie, ktoré neskôr doplnil. Rozhodnutím riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície č. k. PPZ-HCP-BA2-2019/003015-013 z 26. marca 2019 bolo potvrdené rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu.

5. Sťažovateľ následne podal na krajskom súde správnu žalobu vo veci administratívneho vyhostenia, ktorou sa domáhal, aby krajský súd tejto žalobe vyhovel a napadnuté rozhodnutia správnych orgánov zrušil.

6. Sťažovateľ spolu so správnu žalobou podal na krajskom súde návrh na odpustenie zmeškanej lehoty v zmysle § 70 Správneho súdneho poriadku (ďalej aj „SSP“), ktorý odôvodnil skutočnosťou, že mu bolo 10. apríla 2019 prostredníctvom jeho splnomocneného právneho zástupcu doručené rozhodnutie riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície v čase, keď už bol vyhostený na územie Egyptskej arabskej republiky. Vzhľadom na tieto skutočnosti bola sťažovateľovi veľmi výrazne obmedzená možnosť komunikácie so svojím právnym zástupcom na účely prejednávania ďalšieho postupu v predmetnej právnej veci a poskytnutia akéhokoľvek kvalitného a plnohodnotného právneho poradenstva, pričom akýkoľvek osobný kontakt klienta a jeho splnomocneného právneho zástupcu bol prakticky vylúčený. Sťažovateľ v návrhu poukázal na skutočnosť, že nie je znalý slovenského jazyka a taktiež potreboval dodatočný čas na zabezpečenie prekladu predmetného rozhodnutia a oboznámenie sa s obsahom rozhodnutia, ktorému nerozumel. Následne splnomocnený právny zástupca pripravil a zaslal sťažovateľovi na jeho žiadosť plnomocenstvo na zastupovanie v predmetnom konaní, ktoré sťažovateľ podpísal v Káhire 15. mája 2019 a splnomocnenému právnemu zástupcovi bolo doručené 24. mája 2019. Až od tohto momentu mohol právny zástupca konať v mene klienta na účely podania správnej žaloby.

7. Uznesením krajského súdu bola žaloba sťažovateľa odmietnutá ako podaná oneskorene. Proti uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť, argumentujúc, že krajský súd nesprávne postupoval vo veci okrem iného z dôvodu, že predmetné uznesenie vydal bez rozhodnutia o žiadosti o odpustenie zmeškanej lehoty, čím znemožnil sťažovateľovi ako účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Najvyšší súd napadnutým uznesením rozhodol, že kasačnú sťažnosť zamietla. Dôvodil pritom ustanoveniami Správneho súdneho poriadku o všeobecnej správnej žalobe a lehote na jej podanie, podľa ktorých lehotu na podanie správnej žaloby nemožno odpustiť, a z rovnakého dôvodu nepovažoval skutočnosť, že krajský súd pred rozhodnutím vo veci samej nerozhodol o návrhu sťažovateľa na odpustenie zmeškania lehoty, za vadu napadnutého rozhodnutia.

9. Sťažovateľ zastáva názor, že skutkový stav v jeho prípade nebol zistený správne. Z odôvodnenia rozhodnutí správnych orgánov vyplýva, že z konkrétnej písomnosti, ktorá sťažovateľovi ako účastníkovi konania nebola a nie je dostupná, nevyplýva priamo to, že by mal byť hrozbou pre Slovenskú republiku, ale správny orgán tak usúdil na základe svojej úvahy a vyhodnotenia dôvodov, ktoré mali z tejto písomnosti vyplývať. Tým, že všetky informácie, na základe ktorých bolo vydané predmetné rozhodnutie, ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, proti ktorému smerovalo odvolanie, sú utajené, sťažovateľovi bola odopretá možnosť, aby sa k týmto podkladom mohol vyjadriť a účinne obhájiť svoje záujmy. V tejto súvislosti sťažovateľ poukázal na skutočnosť, že správne konanie o odvolaní v jeho veci bolo prerušené z dôvodu konania o predbežnej otázke – podania návrhu najvyššieho súdu na začatie konania o súlade konkrétnych ustanovení zákona o pobyte cudzincov súvisiacich s preskúmaním zákonnosti rozhodnutia vo veci administratívneho vyhostenia založeného na utajovanej skutočnosti na ústavnom súde. Ústavný súd vo veci rozhodol nálezom sp. zn. PL. ÚS 8/2016 z 12. decembra 2018, ktorým okrem iného vyslovil nesúlad § 120 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov s ústavou a Chartou základných práv Európskej únie. Napriek uvedenému sa riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície neriadilo závermi a úvahami predmetného nálezu, ktoré úplne

odignorovalo, a nedalo sťažovateľovi možnosť oboznámiť sa s relevantnými skutočnosťami, na základe ktorých bolo vydané správne rozhodnutie. Uvedeným postupom došlo zo strany riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície k porušeniu práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle čl. 6 dohovoru a v zmysle čl. 46 a čl. 48 ústavy.

10. Vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu a uzneseniu najvyššieho súdu sťažovateľ zastáva názor, že v jeho prípade išlo o ospravedlniteľné dôvody na odpustenie zmeškania lehoty na podanie správnej žaloby, tými sa však oba konajúce súdy nezaoberali a na dané skutočnosti a okolnosti neprihliadali, čím došlo z ich strany k porušeniu práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle čl. 6 dohovoru a v zmysle čl. 46 a čl. 48 ústavy.

11. S ohľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Sťažnosti vyhovuje.

2. Základné právo Sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 a 48 Ústavy Slovenskej republiky bolo Rozhodnutím Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície Bratislava č. p.: PPZ-HCP-BA2-2019/003015-013 zo dňa 26.03.2019 a Uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 7Sa/41/2019-118 zo dňa 30.07.2019 a Uznesením Najvyššieho súdu č. k. 1Sžak/18/2019 zo dňa 19.11.2019 porušené.

3. Ruší Rozhodnutie Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície Bratislava č. p.: PPZ-HCP-BA2- 2019/003015-013 zo dňa 26.03.2019 a Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 7Sa/41/2019-118 zo dňa 30.07.2019 a Uznesenie Najvyššieho súdu č. k. 1Sžak/18/2019 zo dňa 19.11.2019, a vec vracia Riaditeľstvu hraničnej a cudzineckej polície Bratislava na ďalšie konanie.

4. Zakazuje Riaditeľstvu hraničnej a cudzineckej polície Bratislava pokračovať v porušovaní základných práv a slobôd Sťažovateľa, najmä, ale nie výlučne nerešpektovaním Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky PL. ÚS 8/2016-131 zo dňa 12.12.2018.

5. Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 10 000 eur.“

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantné ustanovenia právnych prepisov

12. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

13. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

14. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

15. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

16. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

17. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

III.

Právne posúdenie ústavnej sťažnosti

18. Podstatou sťažovateľovej argumentácie je tvrdenie o porušení označených práv pri rozhodovaní o jeho administratívnom vyhostení v správnom konaní ako v konaní súdnom, v ktorom bola ním podaná správna žaloba vo veci administratívneho vyhostenia odmietnutá ako oneskorene podaná. Sťažovateľ predovšetkým namieta, že krajský súd ani najvyšší súd sa nezaoberali jeho riadne odôvodnenou žiadosťou o odpustenie zmeškania lehoty na podanie správnej žaloby napriek intenzite zásahu, ku ktorému došlo rozhodnutím riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície o administratívnom vyhostení sťažovateľa na územie Egyptskej arabskej republiky a uložením mu zákazu vstupu na územie Slovenskej republiky a na územie všetkých členských štátov na dobu 10 rokov, ktorého zákonnosť mala byť v súdnom konaní meritórne preskúmaná.

19. Sťažovateľ v petite svojej ústavnej sťažnosti, ako aj v jej odôvodnení opakovane označil ako porušené čl. 46 a čl. 48 ústavy, ako aj čl. 6 dohovoru. Z odôvodnenia ústavnej sťažnosti, z toho, ako citoval ustanovenia základných práv, ktoré mali byť porušené, ako aj z argumentácie sťažovateľa, v ktorej namieta nesprávny postup a rozhodovanie správnych orgánov, ktoré rozhodli o jeho administratívnom vyhostení bez toho, aby mu umožnili oboznámiť sa so skutočnosťami, ktoré boli podkladom pre vydanie takého rozhodnutia, ako aj postup a rozhodnutia konajúcich všeobecných súdov, ktoré sa návrhom sťažovateľa na odpustenie zmeškania lehoty na podanie správnej žaloby nezaoberali, ústavný súd vyvodil, že sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

20. Vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už ústavný súd uviedol, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru. Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť.

21. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je účelom práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 dohovoru) zaručiť každému prístup k súdu, čomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu viazaného procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi, dodržiavanie ktorých je garanciou práva na súdnu ochranu, vo veci konať a rozhodnúť (m. m. II. ÚS 88/01). Súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom účastníka konania, je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (m. m. IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 32/07).

22. Súčasťou procesných záruk spravodlivého rozhodnutia, resp. minimálnych garancií procesnej povahy je taktiež právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne

a zrozumiteľne dáva odpovede na právne a skutkovo relevantné (ťažiskové) otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (porov. právnu vetu nálezu III. ÚS 260/07; ďalej napr. aj II. ÚS 439/2016).

23. Ústavný súd v súvislosti s predbežným prerokovaním sťažnosti považuje za potrebné poukázať aj na svoje ústavné postavenie, z ktorého vyplýva, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Nie je preto zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). Je v právomoci všeobecného súdu vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (m. m. I. ÚS 19/02, IV. ÚS 238/05, II. ÚS 357/06).

24. Účelom čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 46 ods. 2 ústavy je zaručiť prístup k súdu každému, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy. Právo na prístup k súdu sa nezaručuje kedykoľvek, ale iba vtedy, ak zákon neustanoví inak. Uplatnenie práva na prístup k súdu sa v zmysle čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy vymedzuje podmienkami ustanovenými zákonom.

K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa napadnutým rozhodnutím riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície a uznesením krajského súdu

25. Pokiaľ ide o napadnuté rozhodnutie riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície, ako aj uznesenie krajského súdu, ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity.

26. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

27. Z uvedeného vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc preskúmať napadnuté rozhodnutie riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície, keďže táto právomoc patrila krajskému súdu na základe správnej žaloby sťažovateľa. Ústavný súd nemá právomoc preskúmať ani uznesenie krajského súdu, ktoré už preskúmal na základe kasačnej sťažnosti sťažovateľa najvyšší súd, ktorý bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť ochranu právam sťažovateľa.

28. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, IV. ÚS 155/2010).

K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa napadnutým uznesením najvyššieho súdu

29. Sťažovateľ v tejto časti namieta, že najvyšší súd aproboval nesprávny procesný postup krajského súdu, ktorý rozhodol o odmietnutí správnej žaloby sťažovateľa ako oneskorene podanej, bez toho, aby najprv rozhodol o návrhu sťažovateľa na odpustenie zmeškanej lehoty na podanie tejto žaloby, ktorý podal v súlade s § 70 SSP.

30. Podľa § 70 SSP ak tento zákon neustanovuje inak, predseda senátu odpustí zmeškanie lehoty, ak ju účastník konania alebo jeho zástupca zmeškal z ospravedlniteľného dôvodu a bol preto vylúčený z úkonu, ktorý mu patrí. Návrh treba podať do 15 dní po odpadnutí prekážky a treba s ním spojiť zmeškaný úkon.

Podľa § 181 ods. 1 SSP fyzická alebo právnická osoba musí správnu žalobu podať v lehote dvoch mesiacov od oznámenia rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy, proti ktorému smeruje, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 181 ods. 4 SSP zmeškanie lehoty podľa odsekov 1 až 3 nemožno odpustiť.

Podľa § 235 SSP správna žaloba musí byť podaná v lehote 30 dní od doručenia rozhodnutia alebo opatrenia podľa § 231.

31. Ústavný súd konštatuje, že § 70 SSP zaradený v systematike Správneho súdneho poriadku medzi všeobecnými ustanoveniami o konaní je aplikovateľný vo všetkých prípadoch zmeškania procesnej lehoty okrem prípadov, v ktorých to právna úprava výslovne vylučuje. Jedným z prípadov, keď Správny súdny poriadok explicitne vylučuje odpustenie zmeškania lehoty, je lehota na podanie správnej žaloby podľa § 181 ods. 4 SSP.

32. V prípade, ak správna žaloba bude obsahovať aj žiadosť o odpustenie zmeškania lehoty, správny súd o tejto žiadosti nebude rozhodovať samostatným rozhodnutím, pretože zákon explicitne odpustenie zmeškania lehoty vylučuje. Správny súd sa bude venovať žiadosti o odpustenie zmeškania lehoty v odôvodnení uznesenia, ktorým podľa § 98 ods. 1 písm. d) SSP žalobu ako oneskorene podanú odmietne. Tento záver zodpovedá aj zásade hospodárnosti konania. [k tomu bližšie pozri BARICOVÁ, J., FEČÍK, M., ŠTEVČEK, M., FILOVÁ, A. a kol. *Správny súdny poriadok. Komentár*. Bratislava : C. H. Beck, 2018, s. 901.].

33. Po preskúmaní napadnutého uznesenia najvyššieho súdu sa ústavný súd stotožnil s jeho záverom, že v danej veci neexistuje pochybnosť o aplikovateľnosti § 181 ods. 4 SSP v konaní o správnej žalobe vo veciach administratívneho vyhostenia, a preto krajský súd postupoval správne, pokiaľ správnu žalobu sťažovateľa odmietol ako oneskorene podanú

bez toho, aby najprv rozhodol o jeho návrhu na odpustenie zmeškania lehoty na podanie správnej žaloby, ktoré je zo zákona vylúčené. Sťažovateľ tak vlastným konaním znemožnil všeobecným súdom prístup k meritórnemu preskúmaniu rozhodnutí o svojom vyhostení vydaných v správnom konaní, čo nemôže napraviť ani ústavný súd v rámci konania o ústavnej sťažnosti.

34. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 221/05).

35. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozsudku. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné a arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). O taký prípad tu však nejde.

36. Ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd jasne a presvedčivo odôvodnil, na základe akých skutočností a faktov dospel k záveru, že krajský súd odmietol žalobu sťažovateľa ako oneskorene podanú v súlade so zákonom bez toho, aby samostatne rozhodol o jeho návrhu na odpustenie zmeškanej lehoty. Jeho právne závery k tejto otázke

sú logické, majú racionálny základ a vychádzajú z relevantných ustanovení Správneho súdneho poriadku. Na týchto záveroch neprislúcha ústavnému súdu nič meniť, dopĺňať či inak rozvíjať. Ústavný súd preto hodnotí ústavnú sťažnosť v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júna 2020

Miroslav DURÍŠ
predseda senátu